

12.12.2025

Dnro 2332/03.04.04.10/2024

Asia Kunnallisasiaa koskeva valitus

Valittaja Ilkka Sasi

Päätös, josta valitetaan

Tampereen kaupunginvaltuuston päätös 16.9.2024 § 139

Valtuusto on tilapäisen valiokunnan esityksen mukaisesti todennut apulaispormestari Ilkka Sasin menettäneen valtuuston luottamuksen ja päättänyt erottaa hänet toimestaan kuntalain 34 §:n nojalla.

Tilapäisen valiokunnan esityksen perusteena on todettu, että apulaispormestari Sasin käyttäytyminen ja negatiivisen julkisuuden yhdistyminen Tampereen kaupunkiin julkisyhteisönä ja kaupungin järjestämiin tilaisuuksiin voivat olla luottamuksen menettämisen perusteena.

Valtuuston päätöksen perusteluiksi tullessa tilapäisen valiokunnan esitystekstissä on muun ohella viitattu siihen, että kuntalain 69 §:n 2 momentin mukaan luottamushenkilön tulee edistää kunnan ja sen asukkaiden etua sekä toimia luottamustehtävässään arvokkaasti tehtävän edellyttämällä tavalla. Tilapäisen valiokunnan valmistelussa on otettu huomioon syyttömyysolettama sekä se, ettei rikoksesta epäillyllä ole velvollisuutta myötävaikuttaa sen rikoksen selvittämiseen, josta häntä epäillään. Sasi ei vaikuta ottavan huomioon, että hänen oma käytöksensä olisi johtanut toistuvasti mediakirjoituksiin, joista syntyy epäasiallisen käytöksen vaikutelma. Sasi ei ole kuulemisessaan arvioinut asioita tavalla, joka lisäisi luottamusta. Perusteluissa on selostettu kuulemismenettelyä koskevia säännöksiä ja hallintolain 6 §:stä ilmeneviä hallinnon oikeusperiaatteita sekä apulaispormestarin erottamista koskevaa kuntalain 34 §:n 3 momenttia. Perusteluissa on myös viitattu kaupungin sisäisiin ohjeisiin ja hallintosäännön määräyksiin, asiassa hankittuihin lausuntoihin ja Sasin selityksiin sekä aluesyyttäjän 26.8.2024 tekemään syyttämättäjäättämispäätökseen.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Sasi on vaatinut valtuuston päätöksen kumoamista, sen täytäntöönpanon kieltämistä ja Tampereen kaupungin velvoittamista korvaamaan hänen oikeudenkäyntikulunsa laillisine viivästyskorkoineen.

Kokoomuksen ja ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän puheenjohtaja Anne-Mari Jussila on ollut Sasiin kohdistunutta rikosepäilyä koskevassa asiassa aktiivinen. Jussila on muodostanut käsityksensä rikosasian asianosaisten kertoman perusteella Sasia kuulematta. Jussilalla on näin ollen ollut ennakoasenne, ja hän on ollut esteellinen osallistumaan Sasin erottamiseen johtaneen asian käsittelyyn kaupungin toimielimissä.

Valtuuston, kaupunginhallituksen ja tilapäisen valiokunnan päätösten perusteissa ei ole arvioitu asiaa ja eri ratkaisuvaihtoehtoja hallinnon oikeusperiaatteiden valossa olosuhteet kokonaisuudessaan huomioon ottaen. Perustelut eivät täytä myöskään informatiivisuuden ja asianmukaisuuden vaatimuksia. Päätöstä on siten pidettävä perustelemattomana.

Kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus ja tilapäinen valiokunta eivät ole menetelleet hallintolain 6 §:n edellyttämällä tavalla puolueettomasti. Erottamispäätös on tarkoitussidonnaisuuden periaatteen vastainen ja mielivaltainen. Päätös Sasin erottamisesta on perustunut häneen kohdistuneen ja sittemmin perusteettomaksi osoittautuneen rikosepäilyn saamaan mediajulkisuuteen. Päätöstä tehtäessä ei ole lainkaan otettu huomioon, että uutisointi perustui tuolloin vielä tarkemmin selvittämättömille tiedoille, Sasi oli sittemmin vapautunut rikosepäilyistä ja hän on enää ainoastaan asianomistajana samaan asiakokonaisuuteen liittyvässä asiassa. Esitutkinta ei ole liittynyt Sasin luottamustoimen hoitamiseen eikä vaikuttanut hänen edellytyksiinsä hoitaa luottamustointaan. Asian käsittely on ollut ilmeisen yksipuolista ja tarkoitushakuista.

Erottamispäätös on ollut hallintolain 6 §:n mukaisen suhteellisuusperiaatteen vastainen. Uutisoinnin ei ole osoitettu tosiasiallisesti aiheuttaneen vahinkoa kaupungin julkikuvalle. Tavoite julkikuvan suojaamisesta olisi ollut saavutettavissa samankaltaisin keinoin kuin pormestaria ja konsernijaoston puheenjohtajaa koskevassa kaupunginhallituksen 7.10.2019 (§ 439) käsittelemässä asiassa.

Päätös on hallintolain 6 §:n mukaisen tasapuolisen kohtelun periaatteen vastainen. Toisin kuin edellä mainitussa kaupunginhallituksen vuonna 2019 käsittelemässä asiassa, kaupunginhallitus ei varannut Sasille mahdollisuutta antaa selvitystä asiassa ennen kuin se päätti esittää valtuustolle tilapäisen valiokunnan asettamista. Mainitussa aikaisemmassa asiassa kaupunginhallitus päätti erottamismenettelyn käynnistämisen sijaan antaa kysymyksessä olleille luottamushenkilöille vain huomautuksen.

Apulaispormestarin erottamisen perusteena olevaa luottamuspulaa arvioitaessa on tulkinta-apuna käytettävä kunnanjohtajan irtisanomista koskevaa kuntalain 43 §:n 1 momentin säännöstä ja sitä koskevaa oikeuskäytäntöä. Kunnanjoht-

tajan luottamuspulan perusteita arvioitaessa lähtökohtana on työnantajan toimesta tapahtuvaa palvelussuhteen päättämistä koskevan Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen 4 artikla. Apulaispormestarin erottaminen olisi ollut mahdollista, jos tämä olisi omalla menettelyllään antanut objektiivisesti arvioiden aihetta luottamuksen menettämiseen. Tämä edellytys ei täyty, joten erottamiselle ei ole ollut laillista perustetta.

Sasi on lisäksi viitannut kaikkeen hallinto-oikeudelle 8.8.2024 tekemässään Tampereen kaupunginvaltuuston päätöstä 1.7.2024 § 101 koskevassa valituksessa esittämäänsä. Kyseisessä valituskirjelmässään Sasi on jo edellä esitetyn lisäksi tuonut esille seuraavaa:

Jussilaa on kuultu esitutkinnassa todistajana, missä yhteydessä hän on saanut tietoja Sasista. Jussila on kertonut kuulusteluissa saamiaan tietoja pormestari-
rille. Lisäksi hän on tuonut asian julkisuuteen siitä huolimatta, ettei hänellä kertomansa mukaan ole todistajan asemassaan ollut lupaa puhua asiasta. Jussilan toiminta osoittaa asenteellisuutta ja asettaa hänen puolueettomuutensa kyseenalaiseksi. Jussila osallistui asian käsittelyyn kaupunginhallituksessa, puheenjohtajatoimikunnassa ja kaupunginvaltuustossa.

Kaupunginhallitus ei ole päätöksessään 17.6.2024 § 268 esittänyt Sasin erottamista. Erottamista koskeva asia ei siten ole ollut vireillä, eikä tilapäisen valiokunnan asettamiselle ole ollut kuntalain 35 §:ssä edellytetyjä perusteita. Valtuuston tilapäisen valiokunnan asettamista koskevaa päätöstä ei ole lainkaan perusteltu. Kaupunginhallitus ei ole ennen tilapäisen valiokunnan asettamista koskevaa esitystään edes yrittänyt selvittää asiaa. Tilapäinen valiokunta olisi ollut mahdollista asettaa vasta, jos asian selvittämisen jälkeen olisi ollut perusteltuja syitä epäillä Sasin menetelleen tavalla, joka perustellusti johtaisi luottamuksen menetykseen. Tilapäisen valiokunnan asettamista edeltävän kuulemisen laiminlyönnin osalta valituksessa on viitattu myös hallintolain 34 §:ään.

Lausunnot ja selitykset

Tampereen kaupunginhallitus on lausunnossaan vaatinut valituksen hylkäämistä täytäntöönpanon kieltämistä ja oikeudenkäyntikuluja koskevina vaatimuksineen. Lausunnon mukaan apulaispormestarin tai pormestarin erottamista koskevaa asiaa ei ole aikaisemmin käsitelty Tampereen kaupungilla. Luottamushenkilön käyttäytymistä koskevassa kuntalain 69 §:n 2 momentissa korostetaan sellaisen toimen hoitamisen moraalisia ja eettisiä arvoja. Valituksessa viitattu kaupunginhallituksen päätös 7.10.2019 (§ 439) ei liity samankaltaiseen tilanteeseen, vaan kuntalain 85 §:ssä säädettyyn virheellistä menettelyä luottamustoimessa koskevaan menettelyyn. Kaupunginhallitus on viitannut myös valtuuston päätöstä 1.7.2024 § 101 koskevassa valitusasiassa lausuttuun.

Jussila on antanut selityksen esteellisyyttä koskevan valitusperusteen johdosta. Jussilaa on kuultu esitutkinnassa todistajana, mutta hän ei ole ollut paikalla eikä osallisena tapahtumissa, joita esitutkinta on koskenut. Jussilaa on

pyydetty kokoomuksen ja ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän puheenjohtajan ominaisuudessa selvittämään Sasia koskevaa tekstiviestiä, jonka hänen edustamansa poliittisen ryhmän toinen jäsen oli saanut joulukuussa 2023. Jussila ei ole ollut valituksessa väitetyllä tavalla asiassa erityisen aktiivinen, vaan hän on hoitanut hänelle valtuustoryhmän puheenjohtajana kuuluvia tehtäviä. Jussila ei ole ollut missään vaiheessa asian käsittelyä oma-aloitteisesti yhteydessä tiedotusvälineisiin tai poliisiin. Toimittaja on puhelimesta kertonut Jussilalle, että media on saanut Sasia koskevasta esitutkinnasta vahvistuksen poliisilta, minkä jälkeen Jussila on kertonut medialle tietävänsä käynnissä olevasta esitutkinnasta. Jussilalla ei ole ollut ennakkokäsitystä asian ratkaisemisesta.

Sasi on antanut selityksen. Jussila on ollut aloitteellinen Sasia koskevan esitutinnan käynnistämisessä kehottamalla asianosaisia olemaan yhteydessä poliisiin. Jussila on yhdistänyt asian saaman julkisuuden kaupungin järjestämiin tilaisuuksiin liittämällä asian kaupunginvaltuuston pikkujouluihin, joihin se ei ole mitenkään liittynyt. Jussila on eri yhteyksissä mediassa antanut toistuvasti ymmärtää, että Sasin käyttäytymistä on pidettävä epäasiallisena. Sasin erottamispäätöksen perusteena on ollut asian saama mediajulkisuus, jossa Jussilalla on ollut aktiivinen rooli. Jussila on osallistunut 17.6.2024 pidettyyn kaupunginhallituksen kokoukseen, jossa asiaa käsiteltiin. Jussila on myös puheenjohtajatoimikunnan puheenjohtajana neuvotellut ja tehnyt valtuuston kokouksessa 1.7.2024 esityksen tilapäisen valiokunnan kokoonpanosta ja osallistunut tätä koskevaan päätöksentekoon. Jussila on osallistunut kaupunginhallituksen kokoukseen 2.9.2024 ja puheenjohtajatoimikunnassa neuvotellut kaupunginvaltuuston päätöksestä 16.9.2024.

Merkintä

Hallinto-oikeus on 11.12.2024 välipäätöksellään numero 2560 hylännyt Sasin vaatimuksen valtuuston päätöksen 16.9.2024 § 139 täytäntöönpanon kieltämisestä.

Hallinto-oikeuden ratkaisu ja perustelut

Hallinto-oikeus hylkää valituksen oikeudenkäyntikuluvaatimuksineen.

Perustelut

Esteellisyys

Sovellettavat säännökset ja niiden tulkintaperiaatteet

Kuntalain 97 §:n 1 momentin mukaan valtuutettu on valtuustossa esteellinen käsittelemään asiaa, joka koskee henkilökohtaisesti häntä taikka hänen hallintolain 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua läheistään. Jos valtuutettu ottaa osaa asian käsittelyyn muussa toimielimessä, häneen sovelletaan, mitä kyseisen toimielimen jäsenen esteellisyydestä säädetään.

Saman pykälän 2 momentin mukaan muun luottamushenkilön esteellisyydestä säädetään hallintolain 27–30 §:ssä.

Hallintolain 27 §:n 1 momentin mukaan virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen.

Saman pykälän 2 momentin mukaan se, mitä virkamiehen esteellisyydestä säädetään, koskee myös monijäsenisen toimielimen jäsentä ja muuta asian käsittelyyn osallistuvaa.

Hallintolain 28 §:n 1 momentin 7 kohdan mukaan virkamies on esteellinen, jos luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta erityisestä syystä vaarantuu.

Viimeksi mainittuun säännökseen sisältyvän esteellisyyttä koskevan yleislausekkeen keskeinen tehtävä on turvata asian käsittelyn objektiivista puolueettomuutta eli erityisesti yleistä luottamusta menettelyn objektiivisuuteen ja riippumattomuuteen. Pelkästään asianosaisen epäluottamus virkamieheen tai viranomaisen toimintaan ei vielä perusta esteellisyyttä kyseisen lainkohdan perusteella, vaan luottamuksen vaarantumiselle on oltava erityinen syy, jonka tulee merkitykseltään rinnastua hallintolain 28 §:n 1 momentin 1–6 kohdassa säädettyihin erityisiin esteellisyyssperusteisiin. Esteellisyyssperusteen tulee olla myös ulkopuolisen havaittavissa. Tällainen syy voi olla esimerkiksi virkamiehelle erityisen merkityksellinen ja kiinteä ystävyys-, yhteistyö- tai kiistasuhde asianosaiseen.

Asiassa saatu selvitys

Esitutkintapöytäkirjan mukaan Jussilaa on 9.4.2024 kuulusteltu todistajana liittyen 16.12.2023 tapahtuneeseen seksuaaliseen ahdisteluun ja alkoholirikokseen. Jussila on kertonut saaneensa valtuustoryhmän jäseneltä tiedon tälle saapuneesta tekstiviestistä, jossa kerrottiin Sasin käyttäytyneen epäasiallisesti. Jussila oli soittanut puhelinnumeroon, josta viesti oli saapunut, ja keskustellut soittoon vastanneen miehen kanssa viestissä tarkoitetuista tapahtumista. Jussila oli tämän jälkeen soittanut myös henkilölle, jota kohtaan Sasi oli miehen kertoman mukaan käyttäytynyt epäasiallisesti, ja keskustellut tapahtumista hänen kanssaan. Jussila oli neuvonut molempia olemaan yhteydessä poliisiin, mikäli he haluavat viedä asiaa eteenpäin, ja kertonut, että hän voi omassa asemassaan keskustella asiasta vain politiikan puolella.

Aamulehti on verkkosivuillaan 5.6.2024 uutisoinut Sasiin kohdistuvista rikosepäilyistä. Aamulehden tietojen mukaan rikosepäilyissä on ollut kysymys Tampereen kaupunginvaltuuston pikkujoulujen jälkeisistä tapahtumista. Aamulehden tietojen mukaan Sasi kutsui illan päätteeksi tamperelaisesta pikaruokaravintolasta asunnolleen kolme henkilöä, joista ainakin yksi oli tiettävästi alaikäinen. Sisä-Suomen poliisin rikoskomisario on vahvistanut toimittajalle, että kyseisenä viikonloppuna on tehty rikosilmoitus, jota tutkitaan nimikkeillä seksuaalinen ahdistelu ja alkoholirikos. Jussila on artikkelin mukaan vahvistanut, että hänen tietoonsa on tullut Sasiin kohdistuva esitutkinta ja kyseessä ovat rikosepäilyt seksuaalisesta ahdistelusta ja alkoholirikoksesta. Jussila ei ole tiedottanut asiasta kokoomuksen valtuusto-

ryhmää eikä valtuustoa vaan ainoastaan valtuustoryhmän varapuheenjohtajia ja Tampereen kaupungin pormestaria. Lisäksi kokoomuksen Tampereen aluejärjestön, Pirkanmaan piirin ja Pirkanmaan hyvinvointialueen aluevaltuustoryhmän johto sekä kokoomuksen puoluesihteerit ovat saaneet asiasta tiedon. Yleisradion samana päivänä julkaistun artikkelin mukaan Jussila on myös Yleisradiolle vahvistanut tietävänsä Sasiin kohdistuvasta esitutkinnasta.

Aamulehti on 6.6.2024 uutisoinut kokoomuksen valtuustoryhmän tiedotteesta, jonka mukaan ryhmä käsittelee Sasiin kohdistuvaa rikosepäilyä kokouksessaan. Valtuustoryhmän puheenjohtaja Jussila on tiedotteessa todennut olevan tärkeää, että asia selvitetään perin pohjin, ja ryhmän käsittelevän asiaa sen vaatimalla vakavuudella. Jussilan mukaan poliittisen luottamuksen arviointiin ryhmä tarvitsee lisätietoja ja ”hiljaisuus ei nyt kelpaa vastaukseksi”.

Aamulehti on 1.7.2024 uutisoinut valtuuston samana päivänä tekemästä tilapäisen valiokunnan asettamista koskevasta päätöksestä. Artikkelin mukaan Jussila on todennut, että puolue ei missään nimessä hyväksy epäasiallista käyttäytymistä.

Aamulehti on 20.8.2024 uutisoinut kokoomuksen ja ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän päätöksestä erottaa Sasi ryhmästä. Artikkelin mukaan Jussila on asiaa koskevassa tiedotteessa todennut, että ryhmä ei hyväksy epäasiallista käyttäytymistä jäseniltään. Tiedotteen mukaan Sasin käytöksestä ryhmän jäsenenä on keskusteltu useassa kokouksessa, ja keskustelumahdollisuuksista huolimatta Sasi ei ole onnistunut säilyttämään ryhmän luottamusta.

Oikeudellinen arviointi

Jussila on valtuustossa osallistunut sen päätöksentekoon tilapäisen valiokunnan asettamisesta 1.7.2024 sekä Sasin erottamisesta 16.9.2024. Apulaispormestarin erottamista koskeva asia ei ole koskenut henkilökohtaisesti Jussilaa tai hänen läheistään, eikä hän siten ole ollut esteellinen osallistumaan asian käsittelyyn valtuustossa.

Hallintolain esteellisyysäännöksiä sovelletaan lain 2 §:n 1 ja 2 momentista ilmenevästi hallintoasian käsittelyyn viranomaisessa. Puheenjohtajatoimikunta ei ole kuntalain tai hallintosäännön mukainen virallinen toimielin, eikä valtuustoryhmien puheenjohtajien käymissä neuvotteluissa ole ollut kyse hallintolain 27 §:ssä tarkoitetusta asian käsittelystä viranomaisessa. Jussilan oikeus tilapäisen valiokunnan kokoonpanoa koskevan ehdotuksen tekemiseen on perustunut hänen asemaansa valtuutettuna, vaikka valiokunnan kokoonpanosta olisikin etukäteen neuvoteltu valtuustoryhmien puheenjohtajien kesken.

Jussila on kaupunginhallituksen jäsenenä osallistunut tilapäisen valiokunnan asettamista koskevan esityksen tekemiseen 17.6.2024 sekä kaupunginhallituksen lausunnon antamiseen tilapäiselle valiokunnalle 2.9.2024. Jussilan esteellisyyttä asian käsittelyssä tältä osin on arvioitava hallintolain esteellisyysäännösten mukaisesti.

Jussila on joulukuussa 2023 Sasin edustaman valtuustoryhmän puheenjohtajana selvittänyt hänelle välitettyä väitettä Sasin epäasiallisesta käyttäytymisestä, ja Jussilaa on kuultu todistajana samoja tapahtumia koskevassa esitutkinnassa. Aamulehden artikkelien mukaan Jussila on myös kertonut tietoonsa tulleista, Sasin käyttäytymistä tai häneen kohdistuvia rikosepäilyjä koskevista seikoista muiden ohella pormestarille ja valtuustoryhmän varapuheenjohtajille. Jussilan ei asiassa esitetyn perusteella voida katsoa toimineen mainituissa tilanteissa epäasiallisista vaikuttimista taikka pyrkineen siihen, että asia saatettaisiin rikosasiana vireille. Asiassa esitetystä ei myöskään ilmene, että Jussila olisi keskusteluissaan joulukuisiin tapahtumiin liittyvien henkilöiden kanssa saanut jotain sellaista tietoa, joka olisi erityisen kielteisesti vaikuttanut hänen suhtautumiseensa Sasiin. Sasin erottamista koskeva asia on tullut vireille sen jälkeen, kun häneen kohdistuneista rikosepäilyistä uutisoitiin eri tiedotusvälineissä. Selvityksestä ei ilmene, että rikosepäily ja sen liittyminen valtuuston pikkujoulutilaisuuteen olisi tullut julkisuuteen Jussilan toimesta, vaan esitetyn selvityksen mukaan Jussila on ainoastaan vahvistanut toimittajan muualta saamat tiedot rikosepäilystä. Myöskään se seikka, että Jussila on valtuustoryhmän puheenjohtajana tiedottanut puolueen tai ryhmän näkemyksestä asiassa, ei vielä osoita, että Jussila olisi henkilökohtaisesti suhtautunut Sasiin asenteellisesti.

Kun vielä otetaan huomioon, että asian käsittelyssä kaupunginhallituksessa on ollut kysymys tilapäisen valiokunnan asettamista koskevasta esityksestä valtuustolle ja myöhemmässä vaiheessa lausunnon antamisesta tilapäiselle valiokunnalle, ei asiassa saadusta selvityksestä kokonaisuutena arvioiden ilmene sellaisia seikkoja, joiden vuoksi luottamuksen Jussilan puolueettomuuteen tuon asian käsittelyssä olisi katsottava hallintolain 28 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitetulla tavalla erityisestä syystä vaarantuneen. Jussila ei näin ollen ole ollut esteellinen osallistumaan edellä mainitun asian käsittelyyn kaupunginhallituksessa.

Valtuuston päätös ei ole virheellisessä järjestyksessä syntynyt Jussilan esteellisyyden vuoksi.

Tilapäisen valiokunnan asettamisen edellytykset ja Sasin kuuleminen asianosaisena apulaispormestarin erottamista koskevassa asiassa

Kuntalain 34 §:n 4 momentin mukaan apulaispormestarin erottamista koskeva asia tulee vireille kunnanhallituksen esityksestä tai vähintään neljäsosan valtuutetuista tehtyä sitä koskevan aloitteen.

Kuntalain 35 §:n 1 momentin mukaan silloin, kun 34 §:ssä tarkoitettu luottamushenkilöiden erottamista koskeva asia on tullut vireille, valtuusto voi asettaa tilapäisen valiokunnan, jonka on valmisteltava asia.

Kuntalain 93 §:n mukaan kunnanhallituksen on valmisteltava valtuustossa käsiteltävät asiat lukuun ottamatta asioita, jotka koskevat valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä taikka jotka 35 §:ssä tarkoitettu tilapäinen valiokunta tai 121 §:ssä tarkoitettu tarkastuslautakunta on valmistellut.

Hallintolain 34 §:n 1 momentin mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Kaupunginhallitus on pannut apulaispormestari Sasin erottamista koskevan asian vireille päättäessään 17.6.2024 (§ 268) esittää, että valtuusto asettaa keskuudestaan kuntalain 35 §:ssä tarkoitetun tilapäisen valiokunnan valmistelevaan asiaa. Valtuusto on 1.7.2024 (§ 101) kaupunginhallituksen esityksen mukaisesti asettanut tilapäisen valiokunnan ja antanut sille tehtäväksi laatia selvityksen siitä, onko apulaispormestari Sasi menettänyt valtuuston luottamuksen ja mikä on luottamuksen menettämisen peruste. Kaupunginhallitus on kuntalain 93 §:ssä edellytetyllä tavalla valmistellut tilapäisen valiokunnan asettamista koskevan asian tekemällä sitä koskevan esityksen valtuustolle. Laista ei johdu, että luottamuksen menettämiseksi esitettyjä perusteita olisi selvitettävä jo ennen tilapäisen valiokunnan asettamista, vaan ne tulevat erottamisasian valmistelemiseksi asetetun tilapäisen valiokunnan selvitettäväksi.

Tilapäisen valiokunnan asettamisessa on ollut kyse apulaispormestarin erottamista koskevan asian valmistelusta. Sasia on kuultu tuossa asiassa hallintolain 34 §:ssä edellytetyllä tavalla ennen asian ratkaisemista, kun asiaa valmistellut tilapäinen valiokunta on ennen valtuuston valituksenalaisen päätöksen tekemistä varannut Sasille mainitussa lainkohdassa tarkoitetulla tavalla tilaisuuden lausua mielipiteensä hänen erottamistaan koskevasta asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka ovat saattaneet vaikuttaa mainitun asian ratkaisuun. Siltä osin kuin valituksessa on esitetty kaupungin toimineen Sasin kuulemisen osalta tasapuolisen kohtelun periaatteen vastaisesti, otetaan asiaan kantaa jäljempänä.

Valtuuston päätös ei ole virheellisessä järjestyksessä syntynyt tilapäisen valiokunnan asettamista koskevien edellytysten puuttumisen vuoksi eikä sillä valituksessa esitetyllä perusteella, ettei Sasille ollut varattu tilaisuutta tulla kuulluksi ennen tilapäisen valiokunnan asettamista.

Päätöksen perusteleminen

Hallintolain 45 §:n 1 momentin mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset. Mainittua momenttia koskevien hallituksen esityksen (HE 72/2002 vp) yksityiskohtaisten perustelujen mukaan asian ratkaisuun vaikuttavina tosiseikkoina voitaisiin mainita ainoastaan ne, jotka välittömästi tukevat päätöksen lopputulosta.

Hallintolain säännökset hallintopäätöksistä koskevat vain sellaisia päätöksiä, joilla on asian käsittelyn päättävä vaikutus. Tämä ilmenee muun ohessa hallintolakia koskevan hallituksen esityksen (HE 72/2002 vp) yksityiskohtaisista perusteluista, joissa on todettu päätöksen muotoa koskevan 43 §:n kohdalla, että päätöksiä ovat kaikki sellaiset hallintoasiassa annetut ratkaisut, joilla on asian käsittelyn päättävä vaikutus. Valtuuston päätös tilapäisen

valiokunnan asettamisesta ei ole sellainen päätös. Sasi on saanut kyseisen päätöksen sisältävästä pöytäkirjasta ja valtuuston valituksenalaisen päätöksen perusteluista riittävästi tietoja erottamisasian valmistelun aloittamisen perusteista muutoksenhakua varten.

Valtuusto on valituksenalaisella päätöksellään 16.9.2024 hyväksynyt tilapäisen valiokunnan esityksen Sasin erottamisesta. Tilapäisen valiokunnan päätöksen 11.9.2024 § 24 edellä tarkemmin selostetut perustelut ovat näin ollen tulleet valtuuston päätöksen perusteluiksi.

Valtuuston valituksenalaisesta päätöksestä ilmenevät asian laatuun nähden riittävässä laajuudessa ne seikat ja selvitykset, joihin valtuuston päätös on perustunut, ja perusteluissa on mainittu sovelletut säännökset. Hallintolain mukainen perusteluvelvollisuus ei ole edellyttänyt muiden ratkaisuvaihtoehtojen käsittelyä tai hallinnon oikeusperiaatteiden tarkempaa arviointia päätöksen perusteluissa. Perusteluja ei ole pidettävä valituksessa esitetyllä tavalla puutteellisina.

Valtuuston päätös ei ole virheellisessä järjestyksessä syntynyt perustelujen puutteellisuuden vuoksi.

Päätöksen muu lainmukaisuus

Sovellettavat oikeusohjeet

Kuntalain 34 §:n 3 momentin mukaan valtuusto voi erottaa pormestarin ja apulaispormestarin kesken toimikauden, jos hän ei nauti valtuuston luottamusta.

Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Asiassa saatu selvitys

Jo edellä tarkemmin selostetun Aamulehden 5.6.2024 verkkosivuillaan julkaiseman artikkelin jälkeen useissa tiedotusvälineissä on uutisoitu Sasiin kohdistuneista rikosepäilyistä ja niiden taustalla olleiden tapahtumien ajoittumisesta Tampereen kaupunginvaltuuston pikkujoulujen jälkeen. Monessa uutisartikkelissa on samassa yhteydessä viitattu vuonna 2022 julkisuudessa käsiteltyihin väitteisiin Sasin naiseen kohdistamasta epäasiallisesta käytöksestä. Tilapäisen valiokunnan valmisteluaineistoon sisältyvissä artikkeleissa on tuotu esiin myös, että Sasi on asianomistajana asiakokonaisuuteen liittyvissä kiristyksen yritystä ja laitonta uhkausta koskevissa rikosasioissa sekä tietävästi myös kunnianloukkausta koskevassa rikosasiassa.

Sasi on tilapäiselle valiokunnalle antamassaan 19.8.2024 päivätyssä selityksessä muun ohella katsonut toimineensa Tampereen kaupungin

apulaispormestarina hallintosäännön ja hyvän hallinnon oikeusperiaatteiden mukaisesti. Sasin mukaan asiassa on huomioitava, että poliisi on Sasin selitystä annettaessa tutkinut samaan asiakokonaisuuteen liittyen väärää ilmiantoa ja kunnianloukkausta koskevia rikoksia.

Aluesyyttäjä on 26.8.2024 päättänyt jättää nostamatta Sasia vastaan syytteet seksuaalisesta ahdistelusta ja alkoholirikoksesta, koska ei ole ollut olemassa todennäköisiä syitä rikoksesta epäillyn syyllisyyden tueksi. Tilapäisen valiokunnan valmisteluaineistoon sisältyvän, salassa pidettäviltä osin peitetyn päätöksen tapahtumatiedoista ilmenee, että tapahtumahetkellä 17-vuotiaat asianomistajat ja heidän yksi ystävänsä olivat tavanneet Sasin yöllä pikaruokaravintolassa, jossa Sasi oli tullut heille juttelemaan. He olivat menneet Sasin kanssa tämän asunnolle. Asunnolla Sasi oli tarjonnut heille väkevää alkoholijuomaa. Toisen asianomistajan mukaan Sasi oli tullut parvekkeella häneen ihan kiinni. Päätöksen perustelujen mukaan ei ole riittävää varmuutta siitä, että tilanne parvekkeella olisi mennyt asianomistajan kuulustelussaan kertomalla tavalla. Alaikäiselle alkoholin tarjoamista koskevan teon osalta aluesyyttäjä on katsonut, ettei Sasilla ole ollut tahallisuutta asiassa.

Usea tiedotusväline on 28.8.2024 uutisoinut edellä mainitusta syyttämättä jättämistä koskevasta päätöksestä. Artikkeleissa on nostettu esiin päätöksen julkisesta osuudesta ilmeneviä tietoja tapahtumien kulusta.

Sasi on tilapäiselle valiokunnalle 10.9.2024 antamassaan selityksessä todennut, että poliisi on kesäkuussa 2024 pakkokeinoin tavoittanut joulukuisia tapahtumia koskevan asian alulle laittaneen ja perättömiä väitteitä levittäneen miehen kuulusteluihin. Tieto rikoksista epäillyn miehen ”aktiivisuudesta politiikan suuntaan ja siitä seurannut reagointi” on osaltaan vaikuttanut Sasin käyttäytymiseen ja siihen, ettei hän ole kommentoinut asiaa. Sasin oikeudellinen avustaja on kehottanut Sasia pidättäytymään kommentoimasta tutkittavaa asiaa riippumattoman tutkinnan turvaamiseksi. Jos Sasi olisi apulaispormestarina kommentoinut asiaa kesken esitutkinnan, olisi sillä ollut haitallisempia vaikutuksia Tampereen kaupunkiin ja sen järjestämiin tilaisuuksiin erityisesti, jos kommentointi olisi vaikuttanut asianosaisten yksityishenkilöiden turvalliseen tilaan. Sasi on apulaispormestarina pyrkinyt toimimaan Tampereen kaupungin edun mukaisesti, jotta rikoksen yrityksestä ei palkittaisi.

Oikeudellinen arviointi

Toisin kuin kuntalain 87 §:ssä tarkoitettu kunnan henkilöstö eli kunnan viranhaltijat ja työntekijät, apulaispormestari ja muut kunnan luottamushenkilöt eivät ole työnantajan toimesta tapahtuvaa palvelussuhteen päättämistä koskevan yleissopimukseen soveltamisalaan kuuluvia toisen palveluksessa olevia henkilöitä, eikä yleissopimus sen vuoksi rajoita heidän toimiansa päättämistä. Kunnanjohtajan irtisanomisen on edellytetty perustuvan mainitussa yleissopimuksessa tarkoitettuun pätevään syyhyn, koska yleissopimus sitä edellyttää. Luottamushenkilöiden erottamista koskevien säännösten supistavalle tulkinnalle ei ole tällaista perustetta, eikä niitä ole sovellettu eikä ole tarkoitettu sovellettavan niin, että erottamiseen oikeuttavan

luottamuksen menettämisen perusteen tulisi rinnastua edellä mainitussa yleissopimuksessa tarkoitettuun pätevään syyhyn.

Luottamushenkilöön kohdistuva epäluottamus voi syntyä, vaikka hän ei olisi syyllistynyt mihinkään yksittäiseen virheelliseen menettelyyn. Kysymys siitä, mitkä seikat voivat johtaa laissa tarkoitetulla tavalla valtuuston luottamuksen menettämiseen, ei ole ensisijaisesti oikeudellinen arviointikysymys, vaan poliittisen tai muun tarkoituksenmukaisuusharkinnan alaan kuuluva kysymys. Valtuuston laajaa harkintavaltaa sinänsä rajoittavat hallintolain 6 §:n mukaiset hallinnon oikeusperiaatteet, mutta tältäkin osin valtuuston päätösvaltaan liittyy luottamustoimesta erottamista koskevassa asiassa poikkeuksellisia piirteitä verrattuna tavanomaiseen hallintomenettelyssä ratkaistavaan asiaan.

Valtuuston luottamuksen menettämisen syyksi on ilmoitettu apulaispormestari Sasin käyttäytyminen ja negatiivisen julkisuuden yhdistyminen Tampereen kaupunkiin julkisyhteisönä ja kaupungin järjestämiin tilaisuuksiin. Tilapäisen valiokunnan perusteluissa on viitattu julkisuudessa olleisiin tietoihin, joiden mukaan Sasia on epäilty seksuaalisesta ahdistelusta ja alkoholirikoksesta. Edelleen tilapäisen valiokunnan perusteluissa on viitattu mainittuja rikosepäilyjä koskevaan syyttämättäjättämispäätökseen ja siitä ilmeneviin tietoihin Sasin toiminnasta. Sasi ei perusteluissa todetun mukaan vaikuta ottavan huomioon, että hänen oma käytöksensä olisi johtanut toistuvasti mediakirjoituksiin, joista syntyy epäasiallisen käytöksen vaikutelma, eikä hän ole kuulemisessaan arvioinut asioita tavalla, joka lisäisi luottamusta.

Tampereen kaupungin 1.5.2024 voimaan tulleen ja valituksenalaista päätöstä tehtäessä voimassa olleen hallintosäännön 35 §:n mukaan apulaispormestarin tehtäviin kuuluu muun ohella vastata pormestarin alaisuudessa edunvalvonasta, edustamisesta ja yhteydenpidosta eri sidosryhmiin. Ottaen erityisesti huomioon apulaispormestarin edustuksellisen aseman voidaan epäluottamukselle esitetyn syyn katsoa liittyvän Sasin edellytyksiin toimia luottamustoitmessaan. Asiaa ei ole arvioitava toisin sen vuoksi, että epäluottamuksen perusteena on ollut Sasin toiminta luottamustoimensa mukaisten tehtävien ulkopuolella. Valtuuston pöytäkirjan liitteenä ovat olleet muun ohella Sasin tilapäiselle valiokunnalle antamat selitykset, joista ilmenee, että Sasi itse on ollut asianomistajana rikosasioissa. Tilapäisen valiokunnan perusteluissa on tuotu esiin, että syyttäjä on jättänyt syytteet Sasia vastaan nostamatta. Mainitut seikat ovat siten olleet tilapäisen valiokunnan ja valtuuston tiedossa. Sillä, onko Sasin katsottu syyllistyneen menettelyllään rikokseen, ei ole asiassa olennaista merkitystä. Kuntalain 34 §:n 3 momentin sanamuoto ja valtuuston päätösharkinnan edellä mainittu erityinen luonne huomioon ottaen päätöksen lainmukaisuutta arvioitaessa ratkaisevaa merkitystä ei voida antaa sille, onko Sasin käytöstä koskevien epäilyjen tueksi esitetty sellaista selvitystä, jonka perusteella ulkopuolinen voisi vakuuttua niiden paikkansapitävyydestä. Sasi ei ole kiistänyt muun ohella syyttämättä jättämistä koskevasta päätöksestä ilmenevää toimintaansa. Erottaminen ei ole edellyttänyt sitä, että valtuusto osoittaisi Sasin käyttäytymistä koskevan julkisuuden aiheuttaneen kaupungille tosiasiallista vahinkoa, vaan se on voinut arvioida jo tällaisen uhan aiheuttavan luottamuspulan. Apulaispormestari valitaan poliittisin perustein ja hänen edellytetään nauttivan toimessaan valtuuston luottamusta. Tähän nähden ja

kun otetaan huomioon, mitä edellä on todettu valtuuston harkintavallasta epäluottamusta arvioidessaan, valtuuston päätöstä ei asiassa esitetyn perusteella voida pitää suhteellisuusperiaatteen vastaisena. Valtuuston päätöksen perusteluissa on viitattu kuntalain 69 §:n 2 momentissa säädettyyn luottamushenkilön käyttäytymisvelvollisuuteen, jolla kuntalakia koskevan hallituksen esityksen (HE 268/2014 vp) mukaan korostetaan toiminnan moraalisia ja eettisiä arvoja. Asiassa ei ole ilmennyt, että valtuusto olisi erottanut Sasin muista kuin päätöksen perusteena mainituista, tämän luottamustoimen hoitamisen edellytyksiin liittyvistä syistä, joita ei ole pidettävä epäasiallisina tai hallinnolle muuten vieraina. Valtuuston päätöstä ei tähän nähden ole pidettävä myöskään tarkoitussidonnaisuuden periaatteen tai puolueettomuutta koskevan vaatimuksen vastaisena.

Tasapuolisen kohtelun vaatimus edellyttää sitä, että viranomaisen ratkaisutoiminta on johdonmukaista siten, että harkinnan kohteena olevia tosiseikkoja arvioidaan samankaltaisissa tapauksissa samoin perustein. Kaupunginhallitus on valituksessa viitatussa päätöksessään 7.10.2019 § 349 arvioinut konsernijaoston puheenjohtajan ja pormestarin menettelyä osakeyhtiön hallituksen puheenjohtajan nimitysesitystä koskevassa asiassa. Päätöksestä ilmenee, että kysymys on kaupunginhallituksen arvion mukaan ollut kuntalain 85 §:ssä tarkoitettusta tilanteesta, jossa on ollut syytä epäillä, että luottamushenkilö on toimessaan syylistynyt virkarikokseen tai muuten menetellyt siinä velvolluuksiensa vastaisesti. Kaupunginhallitus on mainitun pykälän mukaisesti pyytänyt asianosaisilta luottamushenkilöiltä selitykset ja tämän jälkeen päättänyt huomauttaa heitä vastaisen varalle velvollisuudesta noudattaa kaupungin ohjeita, hallintosääntöä ja hallintolakia. Sasin erottamista koskevassa asiassa ei ole ollut kyse kuntalain 85 §:n mukaisesta menettelystä, vaan asia on tullut kaupunginhallituksen käsiteltäväksi, kun kokoomuksen ja ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmä oli pyytänyt kaupunginhallitusta esittämään tilapäisen valiokunnan asettamista. Kaupunginhallitus ei ole tilapäisen valiokunnan asettamista koskevan esityksen käsittelyssä toiminut tasapuolisen kohtelun periaatteen vastaisesti, kun se ei ole hankkinut Sasin selitystä. Konsernijaoston puheenjohtajan ja pormestarin menettelyä koskevassa asiassa ei ole ollut kysymys luottamushenkilöiden käyttäytymisestä, eikä sitä ja nyt käsiteltävänä olevaa asiaa ole muutoinkaan pidettävä tosiseikoiltaan siinä määrin samankaltaisina, että valtuuston päätöstä Sasin erottamisesta olisi valituksessa esitetyin perustein pidettävä tasapuolisen kohtelun periaatteen vastaisena.

Valtuusto on edellä lausuttu huomioon ottaen tehnyt päätöksen harkintavallansa rajoissa. Valtuuston päätös ei ole valituksessa esitetyillä perusteilla virheellisessä järjestyksessä syntynyt eikä muutoinkaan lainvastainen.

Oikeudenkäyntikulut

Koska Sasin valitus on hylätty, hänelle ei tule korvausta oikeudenkäyntikuluistaan.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Kuntalaki 135 §
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 95 § 1 ja 2 momentti

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (kunnallisvalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Esittelijä Vilma Lehmonen

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Jussi-Pekka Lajunen, Marianne Kivistö ja Mika Paavilainen.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu**Päätös**

Ilkka Sasi
Asiamies: AA Esa Schön
sähköpostitse

Oikeudenkäyntimaksu 270 euroa, laskutetaan myöhemmin (Tuomioistuinmaksulaki 2 § ja oikeusministeriön asetus tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta)

Oikeudenkäyntimaksun määräämiseen saa vaatia oikaisua alla ilmenevällä tavalla.

Jäljennös maksutta

Tampereen kaupunginhallitus, jonka on kuntalain 142 §:n mukaisesti ilmoitettava päätöksestä
Asiamies: johtava juristi Riikka Viitaniemi
sähköpostitse

Ohje oikeudenkäyntimaksua koskevan oikaisuvaatimuksen tekemiselle

Maksun määräämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua maksun määränneeltä päätöksen esittelijältä kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä siten kuin hallintolaissa säädetään.

Oikaisuvaatimus toimitetaan Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 HÄMEENLINNA

Puhelinnumero: 029 56 42210

Faksi: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Puhelujen hintatiedot: 029 56 –alkuisiin numeroihin soittaessa
puheluista peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen
paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://tuomioistuimet.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valitusaika luetaan siitä, kun kunnan tai kuntayhtymän viranomaisen on julkaissut ilmoituksen päätöksestä yleisessä tietoverkossa.

Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Viranomaisen tietoon asiakirjan katsotaan kuitenkin tulleen kirjeen saapumispäivänä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottotodistus, saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta), jollei muuta näytetä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Sähköisen asiointipalvelun kautta todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä asiointipalvelusta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valitukseen valtakirja, jos hän ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa eikä hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot ja aukioloaika:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00 – 16.15